

miša v pisarno podjetja Škrinjar & Dolenc v Miklošičevi ulici in v pisarno Rihe. Pri prvem sta odnesla več stvari, pri Rihji pa sta morala oditi brez plena. V isti noči sta vdira v pisarno Fordove delavnice na Masarykovi cesti in ukradla razno orodje ter nekaj denarja. Nadalje sta R. V. in C. O. vlomila v noči na 24. marec v pisarno trgovca s kurivom Pirkmajerja na Aleksandrovi cesti in odnesla nekaj denarja. Izprijenci so v zadnjih dveh mesecih vlomili še v trgovini Leban, pisarno ključavničarja Hitzla in v pisarno klesarja Romlja v Smetanovi ulici. Opisane vlome so priznali. Pri mladih vlomilcih so zaplenili še precej ukradenega blaga.

Vlom v gostilno. V Mariboru je bilo v noči vlomljeno z dvorišča na Aleksandrovi cesti v gostilno Bauman. Pri stikanju za denarjem so preiskali vlomilci vse predale. Ker niso našli denarja, so se založili z jestvinami in cigaretami. Nato so skušali isti storilci vlomiti v sosedno Baumanovo trgovino z likerji, a niso mogli v notranjost zaradi premočne železne mreže.

500 din nagrade za izsleditev tatice. Ko sta bila pekovski pomočnik Fr. Paulič in njegova žena iz Delavske ulice v Studencih pri Mariboru z doma, je ukradla njuna deklica Slava žizek iz Zg. Sv. Kungote za 3000 din perla ter nekaj denarja in je neznano kam izginila. Na izsleditev tatice je razpisal Paulič nagrado 500 din.

Izredna podivjanost povzročila uboj. V Crnomlju so sedeli štirje domači fantje čisto mirno v gostilni Mihelič. Nekaj pa je zaneslo v krčmo Nikolaja Vojnovič, ki je po rodu Ličan in je bil pijan. Fantom je zli vino iz steklenice in naročil novo, a o plačilu ni hotel ničesar slišati in je mirno družbo še opsoval. Ko so se postavili fantje za svojo čast, je izginil in pripeljal čez nekaj časa dva svoja tovariša Hlapčeviča in Rajnoviča. Vsi so bili oboroženi s kooli. Napadli so domačine in tako razbili Janezu Švajgerju glavo, da je kljub takojšnji zdravniški pomoči umrl. Žrtev skrajne podivjanosti zapušta ženo ter dva otroka.

Obsodba radi 93 vlomov in tatvin. Senat mariborskega okrožnega sodišča je izrekel v minullem tednu sodbo radi 93 vlomov in tatvin, katerih je bila obdolžena družba štirih pri Sv. Antonu v Slov. goricah in po okolici. Sodba je sledeča: posestnik Jernej Zimlič oproščen, posestnik Janez Kos obsojen na tri leta in šest mesecev strogega zapora, hlapec Zelenko je dobil tri leta in dva meseca strogega zapora, 18 letni delavec A. Z. pa se odda v zavod za vzgajanje.

Požari

Pri posestniku Dolamiču v Ključaroveh pri Veliki Nedelji se je pojavil rdeči petelin v listnjaku pri hlevih. Naenkrat sta bila v objemu plamenov celotno gospodarsko poslopje in s slamo krita hiša. Sosedje so rešili živino in del hiše, gospodarsko poslopje pa je zgorelo s krmo vred.

Par dni pred požarno nesrečo v Ključaroveh so pogorela gospodarska poslopja tudi še pri Farkaševih v Kokoričih pri Sv. Križu pri Ljutomeru in nato v Hrastju. V teh primerih gre sigurno za požige.

»Tako je!« je pripomnil oče nekam neodločno. Sin ga je pogledal in nekam začudeno vprašal: »Ali ne odobraš tega?«

»O, pač! Naposled mora napočiti dan, ko bomo strli suženjski jarem. A priznam, da sem prej, ko sem šel po dvorišče in sem videl ufujene, izstradane ljudi, podvomil.«

»Podvomil?«

»Da. Gledali so z žalostnim, a vendar zaupljivim pogledom, in jaz sem vprašal, kaj bo, če se stvar ne posreči? Kaj, če bo ta vstaja rodila še večje gorje?«

»To je nemogoče! Če bomo složni, moramo zmagati!« Oče ga je resno pogledal.

»Sin, ti poslušaj glas mladeniške navdušenosti, iz mene pa govori starostna izkušnost in razsodnost, ki pretehta vse možnosti. Če bomo poraženi, bomo izpostavili klanju naše dobro ljudstvo.«

»Oče, to so besede oklevanja. Tako smo govorili vsa leta in zato se nismo uprli. Morda bi se bili že zdavnaj rešili boljševiškega jarma, če bi se bili uprli.«

»Vem, vem! Oklevanje je smrt vsakega dela. Nikakor te nočem odvrniti od tega, kar hočeš storiti. Samo svoje bojazen ti zaupam, ki ni majhna.«

»Oče, ti mi jemlješ pogum!«

»Ne, ne, sin! Morda ne delam prav, ker tako govorim. A ...«

Strašna povodenj v južnih delih naše države

Donava že 200 let ni bila tako visoka

Sneg se je začel zelo hitro taliti in je prevelik dotok gorskih hudournikov povzročil sredi minulega tedna nenavaden in izreden dvig vode v večjih rekah. Porast naših največjih rek, Donave, Save in Drave, je najbolj čutila Vojvodina, kateri je povzročila povodenj že kar na spomlad neprecenljivo škodo. Po poročilih iz Pančeva, kjer hranijo zapiske o vodnem stanju Donave, so ugotovili, da ni bila Donava zadnjih 200 let tako visoka kakor v preteklem tednu.

Deli Beograda, Zemuna in Srbije poplavljeni

Razlitate vode so preplavile celo niže ležeče predele Beograda in je morala oblast nekatere ulice popolnoma izprazniti. Povodenj je povzročila tudi na strani Zemuna veliko škodo. Delavstvo je bilo z mrzlično naglico na delu, da je popravljalo v teku let izpodjedene nasipe.

Botrice in botri!

Vabimo vas, da za svoje birmance že sedaj kupite primerne spominke. Najbolj nerodno je na dan birme se prerivati in na hitro kupovati. Oglejte si našo bogato izbiro molitvenikov, rožnih vencev, venčkov in drugih spominskih predmetov! Najugodnejše boste kupili te predmete v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila: Maribor: Koroška cesta 5, Aleksandrova cesta 6 in Trg kralja Petra 6 ter v Ptuj: Slovenski trg 7.

V Smederevu je bilo poplavljenih 200 hiš. Cesta iz Smedereva v Požarevac pri izlivu Morave v Donavo je bila nad 5 km daleč pod vodo in neprehodna. Donava je resno ogrožala progo Požarevac—Dobravica.

Najbolj je zadela povodenj Novi Sad

Najbolj je zadela povodenj mesto Novi Sad in širno okolico, kjer so popustili ob Donavi obrambni nasipi. V nekaj urah je zalila voda novosadske nižave. V Adamičevem naselju so porušili valovi 350 hiš, brez strehe pa je ostalo več tisoč prebivalcev. Od vode izpodkpane hiše se še neprestano podirajo. Prebivalstvo iz poplavljenega in porušenega Adamičevega naselja se je zateklo v železniške vagone. Ceste okrog te naselbine so bile pol-

ne beguncev, od katerih je vleknel vsak s seboj, kar je pač v naglici mogel rešiti iz hiše. Ker so se upravičeno bali, da bi stalno rastoča povodenj ne izpodjedla še drugi nasip in bi zalila voda moderni predel Novega Sada Mali Liman in industrijsko središče Veliki Liman, so odredila oblastva, da se je moralo prebivalstvo pripraviti na izselitev.

Na kraj strahovite poplave okrog Novega Sada je pohitelo takoj vojaštvo in številni inženirji, ki so zastavili vse znanje in moči, da so oteli železniški nasip pred razdejanjem.

Vse kolikor toliko niže ležeče ulice Novega Sada je zajela povodenj. Del mesta, v katerem prebivajo železničarji, obrtniki in delavci, je bil eno jezero.

Poplavljena je bila tudi železniška proga Sombor—Novi Sad.

Kakor okrog Novega Sada je bilo tudi drugod

Od enake strašne nesreče kakor Novi Sad z okolico so bila prizadeta tudi druga vojvodinska mesta ter kraji.

Zelo nevarno stanje radi grozeče povodnji je bilo v naši žitnici v Banatu, kateremu so grozile kar tri močno narasle reke: Tisa, Tamš in Bega.

Poročilo iz Petrovgrada (Vel. Bečkerek) pravi, da je poplavila Bega velik del mesta. Valovi so poškodovali in porušili v Petrovgradu 41 hiš, poplavljenih pa je bilo nad 200 hiš.

Prebivalci velikih banatskih vasi, ki štejejo 200 do 1000 hiš, so že nekaj dni pred strašno povodnijo stražili obrambne nasipe. Utrjevali so jih z vrečami peska, dovažali so zemljo, jo prepletali z vejami, da so dobili nasipi večjo odporno silo. Za ta dela je bilo na nogah celotno prebivalstvo.

Prva pomoč poplavljenim krajem

Poplava v Vojvodini je hudo oškodovala 50 kvadr. kilometrov zemlje. Vlada je odobrila več kreditov za prvo pomoč najbolj prizadetim krajem. Gradbeni minister je dobil kredit 1.000.000 din za nabavo pogonskega materiala, ki ga rabijo črpalke, ki črpajo v poplavljenih krajih vodo noč in dan. Kmetijski minister je dobil 2.000.000 din za nakup semenja, da bodo mogli v poplavljenih krajih na novo zasejati seme, katero je poplava uničila. Notranje ministrstvo pa je dobilo milijon dinarjev za izselitev prebivalstva iz ogroženih krajev in za nabavo ljudske in živalske hrane. Gradbeno ministrstvo je poslalo svoje organe povsod tja, koder so ljudje zahtevali tehnično pomoč.

rad prevratov, borbe. Kristusu se je nekoč smilila množica. Tako so se tudi meni smilili naši dobri, ubogi ljudje, ko sem prej hodil med njimi. To je vse... Povedal sem ti svoje občutke. Ti pa delaj po svojem načrtu. In Bog naj blagoslovi tvoje delo!

Fedor ni odgovoril. Kakor večina mladih ljudi v Balti in drugih krajih obširne Ukrajine, je v sebi čutil prebujenje moči. V sebi je čutil veliko radost ob misli, da bo s svojim nastopom strl moč boljševiških nasilnežev in osvobodil svojo domovino. Ta misel ga je spremljala noč in dan. Tako se mu je zajedla v dušo, da niti za hip ni pomislil na to, da bi se mogla vstaja končati s porazom. Očetove besede pa so dale njegovim mislim drugo smer. Pomislil je na možnost in posledice poraza. Ali se ni treba usmiliti ljudstva, kakor je rekel oče, in ga z nepremišljenim dejanjem ne izpostavljati nevarnosti. Preklinjali ga bodo, če jih bo pahnil v še večjo bedo... Ali ne bo najbolje, če na vse pozabi in bo užival družinsko srečo ob Nataši? Zamislil se je. Misel na lastno srečo je zavrgel. To bi bila sebičnost. Potem je začel misliti samo na Natašo. Ali ona ne zasluži, da se samo njej posveti? Nesrečna je. Če bo tudi njega izgubila, bo še bolj nesrečna... Kaj naj stori? Če mu bo oče rekel, naj bo raje mož kakor junak, bo ostal mož. Misli bo samo nase in na svoje in se ne bo izpostavljal nevarnosti z zažiganjem križev.

(Dalje sledi)

pogled. Tudi v Evropi poznamo fakirsko sleparijo bodičaste postelje ali človeka, ki spi na steklenih črepinjah. Če so konice kolikor toliko enakomerno razdeljene, tedaj prenese koža brez nadaljnega tako obremenitev, saj je pritisk poedine konice potem prilično majhen. Konica se ne more zabosti v kožo, a prožnost kože poskrbi zaželjeni uspeh.

28 let služil, v hlev prišel poginut. Kmet Mija Misita iz vasi Tasoviča pri Čapljinu je imel konja »Dorata«, ki mu je služil 28 let. Žival je postala na starost nadušana in nesposobna za vsako delo. Da bi se v hlevu tudi ostala živina ne nalezla naduhe, je kmet konja prepeljal preko Neretve v močvirjen kraj, kjer je bilo med mlakami nekaj ze-

Po svetu

Veliko razburjenje radi na zemljevidu znamenovane nove razdelitve Evrope po tej vojni. Kakor znano, je obiskal pred nedavnim prestolnice evropskih velesil (izvzemši sovjetsko Rusijo) Sumner Welles kot odposlanec predsednika Združenih ameriških držav. Welles je bil tudi v Parizu in se je posvetoval s tedanjim francoskim finančnim ministrom in današnjim vladnim predsednikom Reynaudom. Po posvetu sta se dala državnik fotografirati, ne da bi vedela, da je bil za njima obešen na steno zemljevid, na katerem so zarisane meje evropskih držav po tej vojni. To fotografijo z omenjenim zemljevidom v ozadju je objavil francoski tehnik »Illustracion«. Objava je vzbudila vihar ogorčenja v Italiji in Nemčiji. Italijanski poslanik v Parizu je ugovarjal proti tej objavi pri predsedniku francoske vlade, ki se je opravičil z opazko, da je ta zemljevidni kamen spodtike star... — Na sliki, ki predstavlja Wellesa pri Reynaudu, je razločno videti karto Evrope, na kateri sega nova Avstrija do Trsta in Tržiča (Monfalcone), Italija je brez Zadra, Albanije, Reke, Istre in jadranskih otokov; Češkoslovaška je obnovljena v starih mejah; Danska in Poljska sta povečani na škodo Nemčije; Francija sega skozi do Rena; Bavarska je ločena od Nemčije itd.

Stališče Italije radi razširjene zapore zaveznikov. Radi razširjene blokade zaveznikov na Sredozemsko morje bo Italija čakala tako dolgo, da se bo videlo, kako se bodo izvajali blokadni sklepi. Če bodo pri tem prizadete tudi koristi Italije, bo nastopila v njih zaščito.

Dalekosežna preosnova angleške vlade. Daleje časa se je že oznanjalo javnosti, da bo angleški ministrski predsednik preosnoval svojo vlado, kar se je tudi zgodilo 3. aprila. V novi Chamberlainovi vladi je najvažnejša ta sprememba, da se dosedanji mornariški minister Winston Churchill postal predsednik vladnega vojnega odbora in zavzema tako rekoč mesto podpredsednika vlade. V odboru, kateremu načeluje Churchill — katerega imenujejo Nemci: sovražnik Nemčije števil. 1 —

so ministri vojne mornarice, vojske in letalstva. Kot predsednik tega odbora bo imel redne sestanke s šefi generalnih štabov vojske, letalstva in mornarice ter bo imel največji vpliv na vso angleško vojno silo. Po višanju Churchilla v predsednika vojnega odbora je najbolj v živo zadelo vse nasprotnike zaveznikov, katerim je bil že doslej ta angleški lord najbolj bodeči trn v peti. V preostalem je prišlo v novi Chamberlainovi vladi do zamenjav nekaterih osebnosti ministrov in sprememb v državnih podtajništvih.

Udeležba narodov pri katoliških misijonih. Na misijonskih področjih med poganskim svetom deluje sedaj 16.000 katoliških duhovnikov. Majhnost tega števila nam takoj postane očitna, če pomislimo, da deluje med 345 milijoni katoličanov Evrope in Amerike 302 tisoč duhovnikov, kar seveda tudi ne zadostuje. Število katoliških duhovnikov v misijonskih deželah je le kakor kapljica v morju. Tega bi se morali katoličani bolj zavedati. Kar se tiče udeležbe katoliških narodov pri misijonstvu, je ugotovljeno tole razmerje: na en milijon Holancev pride 313 duhovnikov-misijonarjev, na en milijon Belgijcev 138, na en milijon Ircev, Angležev in Švicarjev po 100, na en milijon Francozov 85, na en milijon Nemcev 53, na en milijon Slovencev pa komaj 10 duhovnikov-misijonarjev. Odkar imamo svojo svobodno narodno državo, se je ta stvar sprememila v prid Slovencev. V prvih dveh desetletjih tega stoletja (od 1900 do 1920) je odšlo v misijone med pagane vsega skupaj le 8 misijonarjev in misijonark, med temi samo 3 duhovniki. V naslednjih 20 letih (od 1920 do 1939) pa jih je odšlo 98. Od teh so v tem času 3 umrli, 7 jih je zapustilo misijonsko polje, ostalih 88 pa še sedaj deluje na njem, poleg onih treh, ki so še ostali od osmorice prvega dvajsetletja. Da bomo Slovenci v bodoče še bolj napredovali v misijonstvu ter se tudi v tem pogledu enakovredno uvrstili med druge kulturne narode, je treba misijonsko idejo in delo za misijone med našim ljudstvom večno bolj širiti.

Kratke tedenske novice

Prvi uradni obisk v madžarski prestolnici sta opravila naša ministra dr. Konstantinovič in za kmetijstvo dr. Branko Čubrilovič, ko sta obiskala v preteklem tednu kmetijsko razstavo v Budimpešti.

Bolgarska zbornica je sprejela soglasno zakon o državljski mobilizaciji, ki določa mobilizacijo vseh nacionalnih in gospodarskih sil v državi ob vojni in miru. Zakon vsebuje tudi najostrejšo kazni za one, kateri dvigajo cene, in za vojne dobičkarje.

Nemčija je zbrala na obalah Vzhodnega morja 400.000 mož. Iz tega sklepa, da namerava vdreti na južno Norveško, ako bi storila Anglija kakšne nove korake za stalno preprečitev nemškega prometa z Norveško.

Nemški pokrovitelj nad Češko-Moravsko von Neurath je izdal odredbo, katera prepoveduje s 15. aprilom vsem ljudem v protektoratu zaposlitev v tekstilni industriji in trgovini. Razen tega se morajo ljudje izseliti iz udobnih stanovanj v predmestja.

Nemški poslanik v Moskvi je bil kilcan v Berlin, da poroča, kaj se godi v Rusiji v zadnjem času...

Nemci so doalej sami potopili — ker niso mogli uiti preganjalcem — 27 tovornih ladij v skupni tonazi 303.000 ton.

40 milijard mark so znašali ob koncu leta 1939 nemški državni dolgi. Tako zvani leteči nemški državni dolg se je pa od septembra 1939 do decembra 1939 povečal za 4,7 milijarde mark ter je znašal ob koncu leta 1939 14 milijard mark.

Na francoskem bodo v kratkem objavili zakon, ki predvideva smrtno kazen za one, ki bi širili lažne vesti ali skrivali propagandni komunistični material ter hitlerjevske ideje.

Na zasedanju vrhovnega sovjetskega sveta v Moskvi so se pojavile zelo ostre kritike na račun ljudskih komisarjev, katerim so očitali pozamezni člani sovjeta počasnost, nesposobnost in celo korupcijo. Proti nekaterim so nastopili zaradi njihovega razkošnega življenja, ki ne odgovarja načelom boljševizma. Stalin in Molotov sta se odstranila za časa teh kritik iz zbornice.

Finska je izgubila z mirom s sovjetsko Rusijo 1000 km železniških prog.

Ameriški senat je sprejel s 46 proti 33 glasovom predlog o triletnem podaljšanju pooblastila vladi za sklepanje trgovinskih pogodb brez odobritve kongresa (parlamenta).

Golob je prišel v papežovo sprejemno dvorano in sedel nad prestol, ko je sprejel sv. oče zadnjo sredo novoporočence in romarje. Golob je sedel mirno, dokler ni podelil papež sv. blagoslov navzočim, nakar je odletel.

Jugoslov.-madžarski trgovinski razgovori

Pretekli teden so se vršili v Beogradu jugoslovansko-madžarski trgovinski razgovori. Obe delegaciji sta predložili obširne spiske predmetov, ki pridejo v poštev za uvoz, odnosno izvoz. Tako so Madžari predložili seznam 30 raznih jugoslovanskih proizvodov, ki jih žele

kupiti pri nas. Najbolj se Madžari zanimajo za rude in kovine. Zanimivo je, da Madžari kot poljedelska država iščejo tudi mnoge kmetijske pridelke, posebno one, ki služijo kot živinska krma. Med drugim Madžari kupujejo v Jugoslaviji 3000 vagonov koruze, 1200 va-

lene trave in drevja. Kmetu se je žival smilila in je ni mogel pobiti. Naj pogine sama v naravi! si je mislil. — Konj se je pasel, dokler je bilo kaj trave. Ko je te zmanjkalo, je v mrzlih dneh minile zime objedel vso skorjo po drevju. Nekega dne je pa preplaval Neretvo in dospel na gospodarjevo dvorišče. Družina, ki je bila zbrana pri mizi, je videla konja, kako je z nogu odrinil hlevna vrata in vstopil. Ker je bil hlev slučajno prazen, je prišel konj spet ven, hodil s poveznjeno glavou okrog voglov, vtaknil glavo v vsak kot in spet odšel v hlev. Tam je legel na staro mesto in ko so prišli ljudje, so ga našli mrtvega.

Umetna storklja in njen kavalir. V Gassenu v Šleziji so napravili za-

Stefan Skledar:

Antolinovo vstajenje

(Nadašjevanje)

Da, vse kaj drugega je krivo temu, da je njihova hiša zlezla v to pogubo. Nesreča se je spočela, ko je prišla k hiši njegova nezvesta žena. »Da, Mariča je prinesla v našo hišo ta pekel...« je večkrat javnila Štefova mati. Sin pa je pri tem gojil svoje misli. Na skrivnem jim je prilival moče, da niso usahnile. Bil je namreč prepričan, da nikoli ne bi prišlo tako daleč, ako bi imela mati le količkaj soli v glavi. Kako se je znala prilizovati očetu! Ona je najbolj norela za tem, da so kar najslabesneje obhajali godove — vseh, ki so bili sploh pri hiši. Izbirala pa je za goste samo tiste, ki so ji bili po volji. Seveda oče ni pripustil, da najbližnjih sorodnikov in botrine ne bi povabili; tako je namreč nameravala mati. Botrine ni marala. Maršekove pa, ki so bili v botrini z njeno sestro — o, tistim pa bi cekinov nasula v že itak dosti polne možnje. Do njegove žene pa, ki jo je — Bog ve dobro — imel rad, ni imela srca. Zmerjala jo je ob vsakem koraku. Še z obrekovanjem ji nikjer ni prizanesla. Tako ga je pa žena zapustila. Najprej je služila v Ljubljani za pesterno; nato se je pa potepla nekje v Franciji. Ljudje pravijo, da ima druge...

»Oh, Mariča, moja žena!...« je vzdihnil Štef in počasi stopal po podstenu v hišo. Neka otožnost se mu je naselila v dušo.

*

Stari Smeh je že prišel ven iz domače vasi. Zunaj Topolovec je na samoči imel Maršekov Janči lepo zidano hišo. Janči je bil v botrini z njegovo ženo. Na to se je Smeh zanašal; bil je prepričan, da mu Maršekov ne odkloni prošnje za poroka.

Mrak se je sklonil že čisto k zemlji. Začel se je pasti po razmočenih poljih, razvesil je svojo sivkasto grivo po temnozelenih lehah, ki so tonile v temoti. Zrak je bil nasičen z vlago. Nosil je po poljani vonj prihajajoče pomladi. Nova rast je v tem aprilskem večeru nemirno koprnela nekam daleč, sam Bog ve kam. Edino k počitku se ni dala spraviti, pa najsi je vetrič še tako proseče in otožno vlekel svojo uspavanko...

Po kolniku je stopal Smeh. Glavo je trudno sklanjal na prsi — in mislil. Bolestna misel, da je morebiti že vse zaman, da mu je domačija zapisana propadu, ga je vedno znova in znova obšla. Lahko si je na tej poti — in še prej — slikal bodočnost vso lepo, čisto, brez morečih skrbi, kljub temu mu je usoda pretela s trdo, neizprosno roko.

Toda preostalo zemljo in dom mora rešiti. Še dva tisoč in pet sto dinarjev! To vendar ni ves svet. In sin